

Батыс Қазақстан инновациялық-технологиялық университеті

Бекітемін
Білім және менеджмент
Институтының директоры
Тасмағамбетов А.С.
Хаттама № 2
«25» 10 2023 жыл

БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ ДАМУ ЖОСПАРЫ

6B01704 «Қазақ тілі мен әдебиеті және түрік тілі»

2023-2029 жылдарға арналған
Өзгертулер мен толықтырулар енгізілген

Филология, мәдениет және оқыту әдістемесі кафедрасының кеңейтілген отырысында
қаралды

№ 3 20.10.2023 ж.

Орал, 2023 ж.

Мазмұны

№	Компоненттің атауы	Бет
1	Білім беру бағдарламасын дамыту жоспарының (ББ)паспорты	3
2	ББ Талдамалық негіздемесі	4
2.1	Білім беру бағдарламасы туралы мәліметтер	4
2.2	Білім алушылар туралы мәліметтер	4
2.3	ББ дамыту үшін ішкі жағдайлар	4
2.4	Қоршаған қоғамның сипаттамасы	5
2.5	Білім беру бағдарламасын іске асыратын ПОҚ туралы мәліметтер	8
2.6	ББ жетістіктерінің сипаттамасы	8
3	ББ-ны дамыту жоспары шешуге бағытталған мәселелердің сипаттамасы және оларды шешу қажеттілігінің негіздемесі	9
4	Оны іске асыру мерзімдері мен кезеңдерін көрсете отырып, ББ дамыту жоспарының негізгі мақсаттары мен міндеттері	10
5	Анықтау үшін тәуекелдердің әсерін төмендету жөніндегі іс-шаралар	11
6	ББ дамыту бойынша іс-шаралар жоспары	11
7	ББ дамыту жоспарын іске асыру тетігі	15
8	ББ дамыту жоспарын іске асырудың әлеуметтік-экономикалық тиімділігін бағалау	15
9	Оқыту деңгейлері бойынша ББ түлегінің моделі	16

1. «Қазақ тілі мен әдебиеті және түрік тілі» білім беру бағдарламасының 2023-2029 жылдарға арналған дамыту жоспарының паспорты

1	ББ дамыту жоспарын әзірлеу үшін негіздер	- «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-ІІІ ҚР Заңы қолданыстағы редакцияда; - Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі Стратегиялық даму жоспары; - Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылымды дамытудың 2020 - 2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 27 желтоқсандағы № 988 қаулысы; - ҚР Үкіметінің 2017 жылғы 12 желтоқсандағы № 827 қаулысымен бекітілген "Цифрлық Қазақстан" мемлекеттік бағдарламасы; - Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 31 желтоқсандағы № 1045 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасында тіл саясатын іске асыру жөніндегі 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарлама"; - «Кредиттік оқыту технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 12 қазандағы № 563 бұйрығы. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 20 сәуірдегі бұйрығына өзгеріс енгізу туралы № 152; -«Тиісті үлгідегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы № 595 Бұйрығы; - БҚИТУ-ін дамытудың 2023-2029 жылдарға арналған бағдарламасы, Ғылыми кеңеспен 2023 жылғы 29 қыркүйекте бекітілген № 2 хаттама.
2	ББ дамыту жоспарының негізгі әзірлеушілері	Филология, мәдениет және оқыту әдістемесі кафедрасының кафедра меңгерушісі мен профессор-оқытушылар құрамы Жұмыс берушілер: Давлетов Т.Р. – Орал қаласы, № 19 ЖОББМ директоры Бакытжанова А.С. – Орал қаласы, № 40 ЖОББМ директоры Жумажанов Е.К. – БҚО дарынды балаларға арналған мамандандырылған «Білім-инновация» мектеп-лицей-интернаты КММ директоры Габдуллина З.М. – Орал гуманитарлық-экономикалық колледжінің директоры
3	ББ дамыту жоспарын іске асыру мерзімдері (кемінде үш жыл)	2023-2029 жж.
4	Қаржыландыру көлемі мен	Өз қаражаты және сыртқы көздерді тарту есебінен

	көздері	қаржыландыру
5	ББ дамыту жоспарын іске асырудан күтілетін түпкі нәтижелер	Білім беру процесі субъектілерінің қазақ тілі мен әдебиеті және түрік тілі пәні бойынша жұмысты жүзеге асыратын жоғары тұлғалық-кәсіби құзыреттіліктері қалыптасқан жоғары білікті және бәсекеге қабілетті әлеуметтік ғылымдар бакалаврларын даярлау.

2. 6B01704 «Қазақ тілі мен әдебиеті және түрік тілі» ББ аналитикалық негіздемесі

2.1. Білім беру бағдарламасы туралы мәліметтер

6B01704 «Қазақ тілі мен әдебиеті және түрік тілі» білім беру бағдарламалары МЖМБС, Дублин дескрипторларына, Еуропалық біліктілік шеңберіне, ұлттық біліктілік шеңберіне және кәсіптік стандарттарға сәйкес әзірленген, пәндерді оқытудың модульдік жүйесі негізінде жобаланған.

Кафедрада 6B01704 «Қазақ тілі мен әдебиеті және түрік тілі» (бакалавриат) ББ бойынша дайындық келесі құжаттар негізінде жүзеге асырылады:

– №KZ70LAA00005828 білім беру бағдарламасын жүргізуге Лицензия, қолданылу мерзімі-мерзімсіз, берілген күні 30.09.2015 №051. 2015 жылғы 04 қазандағы №026 қосымша нөмірі.

- Білім берудің барлық деңгейлерінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты (ҚР БҒМ 2018 жылғы 31 қазандағы № 604 бұйрығымен бекітілген).

Оқу жоспарлары екі нысанда әзірленеді: жеке оқу жоспарлары (ЖОЖ) және жұмыс оқу жоспарлары (ОЖЖ). Барлық пәндер бойынша жұмыс оқу бағдарламалары (силлабустар) әзірленеді.

2.2. Білім алушылар туралы мәліметтер

2.3. ББ дамыту үшін ішкі жағдайлар

ЖОО-да материалдық-техникалық және ақпараттық ресурстарды қоса алғанда, білім алушыларды оқытудың қолайлы ортасы құрылды. Білім беру процесінде пайдаланылатын ресурстар жеткілікті болып табылады және негізгі қызмет үшін белгіленген талаптарға, ЖОО-ның даму стратегиясына және ББ мақсаттарына сәйкес келеді, білім алушылардың жеке қажеттіліктері мен мүмкіндіктерін есепке алу негізінде олардың кәсіби құзыреттілігін қалыптастыруға жәрдемдеседі. БҚИТУ дамыған инфрақұрылымы бар, 8 оқу-зертханалық корпусы, 2 жатақханасы, 4 спорт залы, 7 ғылыми-зерттеу зертханасы мен ғылыми орталықтары, кітапхана, редакциялық-баспа бөлімі бар көп бейінді жоғары оқу орны болып табылады. Университеттің барлық ғимараттары санитарлық нормативтерге, өртке қарсы қауіпсіздік талаптарына және іске асырылатын мамандықтардың мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарының талаптарына сәйкес келеді.

Компьютерлік парк PENTIUM класының 400-ден астам бірлігін құрайды. Компьютерлермен INTERNET желісіне қолжетімділігі бар 10 оқу сыныбы жабдықталған. 700 мыңнан астам сақтау бірлігі бар ғылыми кітапхана 450 орындық 6 оқу залынан тұрады. Кітапхана қоры жыл сайын 5000-6000 бірлікке жаңартылып отырады. Кафедраның ПОҚ сабақтары жарық, жақсы жарықтандырылған аудиторияларда өткізіледі. Бірқатар бейінді пәндер бойынша практикалық сабақтар мамандандырылған кабинеттерде жүргізіледі. Білім алушылар үшін инклюзивті білім беру кабинеті ұйымдастырылды. Кабинет әдістемелік материалдармен, заманауи мультимедиялық, техникалық құралдармен жабдықталған. Кабинетте практикалық, зертханалық сабақтар өткізіледі.

Кафедрада барлық оқытылатын пәндер бойынша қазақ және орыс тілдерінде оқу-әдістемелік кешен, кейстер, іскерлік ойындар және бағдарламалық қамтамасыз ету қоры бар.

Білім беру бағдарламасының оқу-әдістемелік құжаттары қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес әзірленген:

- ҚР Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты;
- Элективті пәндер каталогы;
- Оқытудың барлық траекториялары бойынша пәндердің оқу-әдістемелік кешендері (силлабустар).

Бекітілген кестеге сәйкес оқу сабақтары: дәрістер, практикалық сабақтар on-line және off-line режимінде өткізіледі.

Отандық және шетелдік жоғары оқу орындарында біліктілікті арттыру курстары мен ғылыми тағылымдамалардан өту арқылы, сондай-ақ отандық және таяу шетелдің жоғары оқу орындарынан жетекші мамандарды, ғалымдарды шақыру арқылы оқытушылардың біліктілігін арттыруға ерекше назар аударылады. 2021-2022 оқу жылында шетелдік және отандық ЖОО-лардың қызметкерлерін оқыту үдерісіне тарту аясында академиялық ұтқырлық бағдарламасы бойынша Қ.Жұбанов атындағы АӨУ доценті, ф.ғ.к. Н.М. Сәдуақасты, сонымен қатар Бәйішов университетінің доценті, ф.ғ.к. Ж.А.Исинаны тиісті пәндер аясында дәріс оқуға шақыру жоспарланып отыр. Сонымен қатар кафедра проф. , ф.ғ.д. А.М.Мусаевты Жұбанов атындағы АӨУ-ге, ф.ғ.д., проф. М.Б. Сабырды Бәйішов университетіне академиялық ұтқырлық бағдарламасы бойынша дәріс оқуға жіберу жоспарланды.

2.4. Қоршаған қоғамның сипаттамасы

Білім беру бағдарламаларын дамыту мүмкіндігін анықтау үшін сыртқы ортаның негізгі факторлары және олардың дамуға әсер ету сипаты анықталды.

Сыртқы ортаның факторлары	ОП сыртқы ортасының қысқаша сипаттамасы және әсер ету сипаты оның дамуы
Бәсекелестік орта	ББ деректері бойынша мамандар даярлауды ҚР әртүрлі өңірлерінде орналасқан ҚР ЖОО жүргізеді. Оң әсер: - Басқа жоғары оқу орындарының ғалымдарымен ынтымақтастық, тәжірибе алмасу жаңа идеяларды дамытуға, іске асыруға және енгізуге мүмкіндік береді. - Бәсекелестік жағдай жоғары оқу орындарынан білім беру бағдарламаларын жаңарту, ұсынылатын білім беру қызметтерінің спектрін кеңейту, ресурстарды тиімді пайдалану, білім беру қызметтерінің сапасын арттыру сияқты бәсекеге қабілеттілікті дамыту және арттыру мақсатында шаралар қабылдауды талап етеді. Теріс әсері: Ұлттық және мемлекеттік университеттердің беделі мен танымалдылығының артуы талапкерлер

	үшін күресте бәсекелестікті Үкіметтің білім мен ғылымға қатысты ұстанымы; жоғары оқу орындарының білім беру және ғылыми қызметін реттейтін заңдар, нормативтік актілер және өзге де құжаттар; жоғары оқу орындарының рейтингтері. Оң әсер: - ҚР Білім және ғылым саласындағы заңдар мен Мемлекеттік бағдарламалар ҚР Білім беру жүйесін және білім беру бағдарламаларын дамыту жөніндегі іс-шаралар кешенін іске асыруға ықпал етеді. - Ғалымдар ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық жобаларды гранттық қаржыландыру конкурстарына, мемлекеттік ғылыми стипендиялар конкурстарына, ЖОО үздік оқытушысы атағына арналған конкурстарға, жалпы ББ дамуына ықпал ететін республикалық көрмелер мен конференцияларға қатысу мүмкіндігіне ие. -Рейтингтердің (қазақстандық, сондай-ақ әлемдік) өсіп келе жатқан маңыздылығы профессорлық-оқытушылық құрамның біліктілігін арттыру және ғылыми-инновациялық қызметке тарту бойынша шаралар қабылдауға ықпал етеді. Теріс әсері: Жоғары білім мен ғылым саласындағы нормативтік-құқықтық базаның жиі өзгеруі жұмысты қиындатады, өйткені олар университет қызметінің әртүрлі салаларын болжауды, жоспарлауды және дамытуды қиындатады. БҚИТУ таңдаған студенттер санын азайту.
Саясат, заңдар	Үкіметтің білім мен ғылымға қатысты ұстанымы; жоғары оқу орындарының білім беру және ғылыми қызметін реттейтін заңдар, нормативтік актілер және өзге де құжаттар; жоғары оқу орындарының рейтингтері. Оң әсер: - ҚР Білім және ғылым саласындағы заңдар мен Мемлекеттік бағдарламалар ҚР Білім беру жүйесін және білім беру бағдарламаларын дамыту жөніндегі іс-шаралар кешенін іске асыруға ықпал етеді. - Ғалымдар ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық жобаларды гранттық

	қаржыландыру конкурстарына, мемлекеттік ғылыми стипендиялар конкурстарына, ЖОО үздік оқытушысы атағына арналған конкурстарға, жалпы ББ дамуына ықпал ететін республикалық көрмелер мен конференцияларға қатысу мүмкіндігіне ие. -Рейтингтердің (қазақстандық, сондай-ақ әлемдік) өсіп келе жатқан маңыздылығы профессорлық-оқытушылық құрамның біліктілігін арттыру және ғылыми-инновациялық қызметке тарту бойынша шаралар қабылдауға ықпал етеді. Теріс әсері: Жоғары білім мен ғылым саласындағы нормативтік-құқықтық базаның жиі өзгеруі жұмысты қиындатады, өйткені олар университет қызметінің әртүрлі салаларын болжауды, жоспарлауды және дамытуды қиындатады.
Мүдделі тараптар	Мүдделі тараптар: білім алушылар, ата-аналар, жұмыс берушілер, ЖОО, мемлекет болып табылады. Білім беру қызметтерін тұтынушылардың сұраныстарын арттыру университет қызметін жоспарлаудың жаңа тәсілдерін қажет етеді. Оң әсер: Білім беру қызметін тұтынушылардың сұраныстарын қанағаттандыру үшін кафедра үнемі білім беру процесін тиімді құруға және сапаны жақсартуға ұмтылуға мәжбүр оқыту
Экономикалық факторлар	Ел экономикасының тұрақты жағдайы мен дамуы; адами әлеуетті, ғылымды мемлекеттік реттеу және қолдау; Батыс өңірінің жоғары технологиялық кәсіпорындары мен компанияларының қызметі. Оң әсер: Жұмыс берушілердің бітірушілерде қазіргі заманғы құқық, бизнес және басқару саласында, сондай-ақ кәсіби білім саласында интеграцияланған білімінің болуы талаптары, бұл ББ-ның даму перспективасын және оқуға мүдделілігін негіздейді. Теріс әсері: Әлемдік нарықтағы валюта бағамдарының құбылмалылығы, атап айтқанда еуро мен доллар бағамының күрт өсуі елдің де, білім беру тұтынушыларының да

	қаржылық жағдайына әсер етеді
Технологиялық факторлар	Қазіргі заманғы ақпараттық технологиялар және олардың өзгеру жылдамдығы соңғы онжылдықта өсті (Ақпараттық жүйелер, мәліметтер базасы және басқа компьютерлік технологиялар). Оң әсер: - Оқуды, сондай-ақ түлектердің одан әрі жұмысын айтарлықтай жеңілдетеді және жеделдетеді. - ЖОО-лар заманауи әзірлемелерге тез әрекет етіп, инновацияларды өздері ұсынуы, оқу процесінің жоғары деңгейін компьютерлік техникамен және ақпараттық ресурстармен қамтамасыз етуі тиіс. Теріс әсері: - Қарқынды ғылыми-техникалық прогресс жоғары оқу орны оқытушыларының біліктілігін арттырудан озып кетуі мүмкін. - Оқытудың жаңа технологияларының бағдарламалық қамтамасыз етуінің жоғарылатылған құны және олардың тез ескіруі.

2.5. Білім беру бағдарламасын іске асыратын ОПК туралы мәліметтер

Білім беру бағдарламасын жүзеге асыруды «Филология, мәдениет және оқыту әдістемесі» кафедрасының және басқа да жалпы білім беретін кафедралардың профессорлық - оқытушылық құрамы жүзеге асырады.

Кадрлық әлеует	2023-2024 оқу жылы
ПОҚ саны	19
Штаттық ПОҚ саны:	17
ғылыми дәрежелері мен атақтары бар	11
ғылым докторлары, профессорлар	2
PhD доктор	1
DBA доктор	-
Ғылым кандидаты, доцент	8
ҰҒА мүшелері	-
ғылым магистрлері	7

Талдау ПОҚ-ны кадрлық қамтамасыз етудің сапалық көрсеткіші жоғары және біліктілік талаптарына сәйкес келетінін анықтауға мүмкіндік береді.

2.6. ББ жетістіктерінің сипаттамасы:

«6B01704 – Қазақ тілі мен әдебиеті және түрік тілі» білім беру бағдарламасы бойынша білім алушылар дәріс сабақтары барысында да, практикалық сабақтарда да теориялық білім мен практикалық дағдыларды алу мүмкіндігіне ие. Сабақтарда оқытудың инновациялық және интерактивті түрлері кеңінен қолданылады, студенттердің ғылыми-зерттеу жобалары мен шығармашылық конкурстарға қатысуына қол жеткізіледі. Дәрістер оқу және семинарлар өткізу үшін практикалық қызметкерлер мен шетелдік білікті лекторлар шақырылады.

Компьютерлік оқу бағдарламаларының тізімі кеңейде. олар оқу процесінде белсенді қолданылады. ЖОО-дағы IT құзыреттілігін қалыптастыру үшін бірқатар АЖ әзірленді және жетілдірілуде: оқу процесінде және ГЗЖ жүргізу үшін пайдаланылатын компьютерлерде орнатылған операциялық жүйелер мен офистік қосымшалар. «Талапкердің сауалнамасы» жүйесі, электронды кітапхана, «Антиплагиат» жүйесі сияқты бағдарламалар әзірленді. Вебинарлар мен онлайн сабақтар өткізу үшін ZOOM және FREE CONFERENCECALL платформалары қолданылады. Оқу процесін басқару және қашықтықтан білім беру технологияларын іске асыру жүйелері PLATON бағдарламасын пайдаланады. ЖОО жоғарыда көрсетілген АЖ бойынша тұрақты түрде білім алушылармен семинарлар өткізеді.

«6B01704 – Қазақ тілі мен әдебиеті және түрік тілін оқытудың жобалық технологиясы іске асырылады, онда білім алушылар оқытушының ғылыми жетекшілігімен ғылыми жобаларға қатысады. Жобалардың тақырыптық бағыттары өңір мен жаһандық қоғамның өзекті мәселелерін қолданбалы зерттеу ретінде ұсынылған және ПОҚ зерттеулер жүргізді.

ЖОО ПОҚ-ның біліктілік талаптарына, ББ деңгейі мен ерекшелігіне сәйкестігін үнемі қамтамасыз етеді. ББ ерекшелігі ПОҚ іріктеуге әсер етеді, өйткені білім алушы қажетті құзыреттер жиынтығын меңгеруі тиіс және бұл кадрларға қойылатын талаптарды және олардың кәсіби құзыреттілігін алдын ала айқындайды.

ЖОО – да Болон процесінің маңызды тетіктерінің бірі-академиялық ұтқырлық жүйесі жұмыс істейді, ол академиялық ұтқырлық туралы ережеге және оны іске асыру жоспарына сәйкес жүзеге асырылады. Шетелдік білім алушылардың ақпаратқа қол жеткізуін қамтамасыз ету мақсатында мамандықтардың оқу жоспарлары үш тілде әзірленеді және ЖОО-ның сайтында орналастырылады. БҚИТУ-дағы академиялық ұтқырлық мынадай бағыттарды іске асыру арқылы жұмыс жасайды: білім алушылардың ББ бойынша шетелдік практикалық даярлыққа шығуы, жазғы семестрді ұйымдастыру, академиялық алмасу мақсатында ПОҚ, қызметкерлер үшін тағылымдамаларды ұйымдастыру, шетелдік және отандық жоғары оқу орындарының лекторларын шақыру, қызметкерлердің халықаралық конференцияларға, семинарларға, симпозиумдарға және т. б. қатысуы.

Университет студенттерінің академиялық ұтқырлығы шетелдік серіктес университеттермен халықаралық келісімдер (халықаралық бағдарламалар, ынтымақтастық туралы меморандумдар мен келісімдер, алмасу және стипендиялық бағдарламалар), сондай-ақ Қазақстан Республикасының жоғары оқу орындарымен келісімдер негізінде жүзеге асырылады: Самара мемлекеттік әлеуметтік-педагогикалық университеті, Горовидовиков атындағы Қалмақ мемлекеттік университеті, М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университеті, Бәйішев Ақтөбе өңірлік университеті.

2023-2024 оқу жылында білім және менеджмент институтының студенттеріне арналған академиялық ұтқырлық бағдарламасын іске асыру білім берудің барлық деңгейлерінде және әр түрлі мамандықтарда белсенді түрде жүргізу жоспарлануда.

2.7 Білім бағдарламасы бойынша білім алушылардың талаптары мен қажеттіліктерін талдау және болжау

-«Педагог мәртебесі туралы» 2019 жылғы 27 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы Заңының 14-бабына, 15-бабының 1-тармағының 3-тармақшасына сәйкес Педагогтерге біліктілік санатын беру (растау) қағидалары бойынша білім беру ұйымдарында жұмыс істейтін педагогтерді аттестаттаудан өткізу қағидаларын білім алушыларға ББ бағдарламасын даярлауда негізге алу

-Аталған БББ негізінде кәсіби білім алған мамандар "педагог-модератор" біліктілік санатынабіліктілігін анықтау тестісінен өтіп, "педагог" біліктілік санатының жалпы талаптарына сәйкес келетін, оқытудың инновациялық түрлерін, әдістері мен құралдарын оңтайлы қолдана алатын білікті маман ретінде қалыптасады;

- Педагогтерге берілетін біліктілік санатының келесі категориясы "педагог-сарапшы" және "педагог-зерттеуші" санаттарына БББ аясында білім алушылармен жүргізілетін ғылыми зерттеу жұмыстары мен дайындалатын ғылыми жобалар жасақтау барысында қалыптасады;

-Сабақты зерттеу және бағалау құралдарын әзірлеу дағдыларын меңгерген, тәлімгерлікті жүзеге асыра алатын және педагогикалық қоғамдастықта даму стратегиясын конструктивті айқындай алатын, облыс/республикалық маңызы бар қалалар және астана, республика деңгейінде олимпиадаларға, конкурстарға, жарыстарға қатысушылардың болуы;

-БББ аясында ғылыми зерттеу жұмыстарымен шұғылданған болашақ маман біліктіліктің жоғары сатысы "педагог-шебер" санатын жинақтаған ғылыми тәжірибесі негізінде қиындықсыз қол жеткізеді;

- БББ негізінде оқулықтар, оқу-әдістемелік кешендер және оқу-әдістемелік құралдар жазу дағдысын игерген болашақ кәсіби шеберлігі жоғары мамандар даярланады.

3. Даму жоспары шеңберіндегі тәуекелдердің сипаттамасы

Критерийлер	Тәуекел	Пайда болу себептерін талдау
Білім алушылар мен ПОҚ академиялық ұтқырлығы.	ЖОО аралық студенттермен алмасу бағдарламаларының және оқытушылардың тағылымдамаларының жеткіліксіз саны.	Әзірленген академиялық ұтқырлық бағдарламасының және тағылымдамаларды қаржыландырудың болмауы.
Білім беру процесін ұйымдастыру және оқыту технологиясы	Оқытушылардың студентке бағдарланған оқытуды жеткіліксіз пайдалануы	Қарқынды дамуды қамтамасыз ететін ішкі бәсекелестік ортаның болмауы мұғалімдер кәсіби және жеке тұлға ретінде.
ҒЗЖ мазмұны, жоспарлау және өткізу.	Ағымдағы кезеңде мемлекет тарапынан қаржыландырылатын ҒЗЖ болмауы	Ғалымдардың байқауларға қатысу белсенділігінің төмендігі
Әріптес жоғары оқу орындарымен және шетелдік әріптестермен зерттеу жобаларының болмауы.	Жеткіліксіз деңгей Шетелдік профессорларды білім беру процесіне тарту.	Оқу процесіне алыс шетел университеттерінен профессорлар тартылмайды

4. ББ дамыту жоспарының негізгі мақсаттары мен міндеттері

Білім беру бағдарламасының негізгі мақсаттары.

- қазақ тілі мен әдебиетінің және түрлік тілінің қазіргі жағдайы, оның басқа білім салаларымен өзара байланысы, оның даму болашағы мен оқытудың әдістемелік негіздері туралы түсінігі, өзінің келешек кәсібінің әлеуметтік маңызын және мәнін түсінуі;
- аталмыш мамандық пәндеріне сәйкес қазақ тілі мен әдебиеті және түрлік тілі саласының негізгі түсініктерін, заңдылықтары мен әдістерін және кәсіби іс-

әрекетінде туындайтын міндеттерді шешуде ғылымның қазіргі жетік, жаңашыл әдістерін қолдануды, педагогиканың, психологияның және әдістемесінің теориялық және қолданбалық аспектілерін меңгеру;

- қазақ тілі мен әдебиетін және түрік тілінің оқытудың әдістері мен тәсілдерін, сынақ қою мен жоспарлауды, нәтижелерін талқылау және талдауды, сабақты өткізу және жоспарлауды, инновациялық әдіс-тәсілдерді, жаңа технологияларды, аударма мәселесін, теориялық және тәжірибелік міндеттерді шешуді меңгеру;
- педагогикалық және ақпараттық технологияларды тиімлі пайдалану.

6B01704 «Қазақ тілі мен әдебиеті және түрік тілі» білім беру бағдарламасының нақты міндеттері бар:

1. Оқытудың жаңа технологиясын жетік меңгерту және оны жұмыс барысында оңтайлы пайдалана білуге үйрету;
2. Қазақ тілінің фонетикалық, лексикалық, морфологиялық, сөзжасамдық және синтаксистік құрылымы мен теориялық мазмұнын терең меңгерту;
3. Жалпы тіл біліміндегі осы заманғы ғылыми концепциялар мен жетістіктер туралы мәліметтер беру;
4. Ұлттық әдебиеттің жалпы даму жолы, белесті кезеңдері, көркемдік-эстетикалық мәселелері жөнінде түсінік қалыптастыру;
5. Сөз өнері, әдеби шығарма, көркемдік категориялар жөнінде терең теориялық білім беру;
6. Қазақ тілі мен әдебиетін және түрік тілін оқытудың әдістемелік мәселелерін терең меңгерту.

5. ББ үшін тәуекелдер әсерін төмендетуге бағытталған іс-шаралар

Білім беру бағдарламасын табысты іске асыруға тәуекелдердің әртүрлі түрлері әсер етуі мүмкін және соның салдарынан оларды төмендету бойынша алдын алу іс-шаралары әзірленді

- кәсіптік бағдар беру жұмысын жандандыру, басқа өңірлерден күндізгі бөлім талапкерлерін тарту, тұтынушылардың мүдделерін ескере отырып ЖОО-ның дағдарысқа қарсы бағдарламасын іске асыру;
- жұмыс берушілермен байланысты күшейту, түлектерді кейіннен жұмысқа орналастыра отырып, кәсіпорындармен шарттарды ұлғайту;
- ПОҚ-ның оқу процесіне электрондық және интернет ресурстарды және оқытудың басқа да заманауи инновациялық әдістері мен технологияларын енгізу бойынша жұмысын жандандыру;
- шетелдік университеттермен ғылыми ынтымақтастықты және серіктестік байланыстарды кеңейту, сондай-ақ шетелдік ғылыми ЖОО-ларды ынтымақтастыққа шақыру;
- академиялық ұтқырлықты жүзеге асыру үшін алыс шетел ЖОО-да ОПҚ біліктілігін арттыру бойынша жұмысты күшейту;
- қаржыландырылатын ғылыми-зерттеу жұмыстарының гранттарын алу үшін ҚР министрліктері мен халықаралық ұйымдар жариялаған конкурстарға белсенді қатысу;
- ғылыми дәрежесі бар оқытушылардың көпшілігі зейнеткерлік жаста болғандықтан, PhD докторантура арқылы ғылыми дәрежелері бар оқытушыларды даярлауды жандандырысын.

6. «Қазақ тілі мен әдебиеті және түрік тілі» ББ дамыту бойынша іс-шаралар жоспары

№	Іс-шаралар атауы	Іске асыру мерзімі	Жауапты	Күтілетін нәтижелер	Ресурстық қамтамасыз ету
1	Еңбек нарығы	жыл	Кафедра	Тәжірибеге	Өз

	мен білім беру субъектілерінің сұраныстарына сәйкес оқытуда практикалық-бағдарланған тәсілді енгізе отырып ББ жаңарту.	сайын	меңгерушісі.к афедрасының, ОӘК, ПОҚ, жұмыс берушілер үшін жауапты.	бағытталған пәндерді енгізе отырып, жаңартылған ББ.	қаражатымен
2	Жұмыс берушілердің сұраныстарына сәйкес оқытуға практикалық-бағдарланған тәсілді енгізе отырып, элективті пәндер каталогын әзірлеу және жаңарту	жыл сайын	Кафедра меңгерушісі.к афедраның, ОӘК, ПОҚ, жұмыс берушілеріне жауапты.	Тәжірибеге бағытталған пәндерді енгізе отырып, жаңартылған ЭПК.	Өз қаражатымен
3	Жаппай ашық онлайн курстар (БАОК) әзірлеу. ПОҚ-ның бейне дәрістерін, шеберлік сыныптарын әзірлеу және шығару.	жыл сайын	Кафедра меңгерушісі.к афедраның, ПОҚ.	Қашықтықтан оқыту үшін өткізілетін сабақтардың сапасын арттыру	Өз қаражатымен
4	Кафедра филиалдарымен, білім беру ұйымдарымен жұмысты күшейту және ББ бойынша дуалды білім беруді енгізу.	жыл сайын	Кафедра меңгерушісі, тілдер және менеджмент факультетінің деканы	Тәжірибеге бағытталған мамандарды даярлау	Өз қаражатымен
5	Монографиялар, оқу құралдары мен ПОҚ әдістемелік ұсынымдарын басып шығару жоспарын жасау және уақтылы орындау.	жыл сайын	Кафедра меңгерушісі.к афедраның, ПОҚ.	Жеке және кафедралық жоспарға сәйкес оқу құралдары мен монографиялар, ПОҚ әдістемелік ұсынымдарын шығару.	Өз қаражатымен
6	Шет тілін меңгерген ПОҚ санын арттыру.	жыл сайын	Кафедра меңгерушісі.к афедрасының, шет тілдер	Университетте шет тілдерін оқыту курстарын ұйымдастыруы.	Өз қаражатымен

			және аударма ісі кафедрасы, ПОҚ.		
7	ББ іске асыруға қатысатын кафедраның ПОҚ біліктілігін арттыру жоспарын жасау.	жыл сайын	Кафедра меңгерушісі, кафедраның, ПОҚ.	Прохождение преподавателями кафедры курсов повышения квалификации.	Өз қаражатымен
8	ЖОО және облыстық білім басқармасы арасындағы ынтымақтастық туралы келісімшартқа сәйкес «Mobile school» жобасына қатысу	2023- 2024 жж.	Кафедра меңгерушісі, кафедраның, ПОҚ.	Мектеп мұғалімдеріне әдістемелік қолдау көрсету.	Өз қаражатымен
9	Шетелдік әріптестермен бірлескен білім беру және ғылыми-зерттеу жобаларын (ҒЗЖ) әзірлеу. Шетелдік ғалымдармен бірлесіп жазылған ғылыми еңбектердің санын көбейту.	2026 – 2027 жж. - 1 жоба жыл сайын кемінде 1	Кафедра меңгерушісі, кафедрадағы ҒЗЖ бойынша жауапты оқытушы, ПОҚ.	Әлемдік ғылыми кеңістікке интеграциялау. Шет мемлекеттермен халықаралық әріптестік ғылыми байланыстарды дамыту.	Өз қаражатымен
11	Оқытушылардың академиялық ұтқырлығы мен кәсіби тағылымдама арқылы қазақстандық, ресейлік жоғары оқу орындарымен және алыс шетел жоғары оқу орындарымен ынтымақтастықты кеңейту.	жыл сайын кемінде 2	ҒЗЖ және ХБ жөніндегі проректор, кафедра меңгерушісі, кафедраның ПОҚ	Оқытушылардың академиялық ұтқырлық бойынша өзге оқу орындарына баруы	ЖОО бюджеті есебінен
12	Сыртқы және ішкі ұтқырлық бойынша білім	жыл сайын кемінде 3	Кафедра меңгерушісі, кафедраның	Білім алушылардың академиялық	ЖОО бюджеті есебінен

	алушылардың санын көбейту және жағдай жасау.		академ. ұтқырлық, халықаралық байланыс бойынша жауапты оқытшы және эдвайзерлер.	ұтқырлығы бойынша жағдайын жасау.	
13	ПОҚ-ның отандық және шетелдік жоғары оқу орындарының докторантурасына түсуін жандандыру.	2024-2025 жылдары - 1 оқытушы, 2025-2026 жылдары - 1 оқытушы.	кафедраның, ПОҚ	Ғылыми дәрежелері мен атақтары бар ПОҚ үлесін арттыру, мамандарды даярлау сапасын арттыру.	ЖОО бюджеті есебінен
14	«ЖОО үздік оқытушысы» конкурсына қатысу	2023-2024 жж. – 1 оқытушы, 2024-2025 жж. - 1 оқытушы.	кафедраның, ПОҚ	«Жоғары оқу орнының үздік оқытушысы» конкурсына қатысуға жағдай жасауды қамтамасыз ету	ЖОО бюджеті есебінен
15	ПОҚ ашық сабақтар мен шеберлік сабақтарын өткізу.	жоспар бойынша	Кафедра меңгерушісі, кафедраның ПОҚ.	Кафедра оқытушыларының кәсіби деңгейін арттыру. Тәжірибе алмасу.	Өз қаражатымен
16	ҚР БҒМ гранттық және бағдарламалық – нысаналы қаржыландыру конкурстарына қатысу үшін басым ғылыми бағыттар бойынша ғылыми жобаларды дайындау.	2024-2025 жж. - 1 жоба.	Кафедра меңгерушісі, кафедраның, ПОҚ.	ПОҚ тәжірибеге бағытталған және гранттық конкурстарды жүзеге асыру бойынша қатысуы.	ҚР БҒМ гранты есебінен
17	Импакт-факторы бар басылымдарда, Thomson Reuters, Web of Science, Scopus халықаралық базаларында жариялау мақсатында ғылыми	Жыл сайын кемінде 2 мақала	Кафедра меңгерушісі, кафедраның, ПОҚ.	Ғылыми-зерттеу жоспарына сәйкес Thomson Reuters и, Scopus халықаралық базалары мен импакт-факторы бар мақалаларды жариялау.	Өз қаражатымен

	мақалалар дайындау жөніндегі жұмысты жандандыру.				
18	ҚР БҒМ БҒСБК ұсынған ғылыми басылымдардағы ПОҚ ғылыми жарияланымдарының саны.	Жыл сайын 5 мақала	Кафедра меңгерушісі, кафедраның, ПОҚ.	ПОҚ ғылыми-зерттеу әлеуетін арттыру	Өз қаражатымен
19	Ұлттық және халықаралық агенттіктердің рейтингтеріне қатысу.	жыл сайын	Кафедра меңгерушісі, кафедраның, ПОҚ.	Ұлттық және халықаралық агенттіктердің рейтингтеріндегі нәтижелерді бақылау.	Өз қаражатымен
21	Подготовка и участие студентов в международных научно-практических конференциях, конкурсах, олимпиадах.	жыл сайын	Кафедра меңгерушісі, кафедрадағы ҒЗЖ бойынша жауапты оқытушы, ПОҚ.	ПОҚ жетекшілігімен білім алушылардың ғылыми-зерттеу жұмыстарына, ғылыми-практикалық конференцияларға, конкурстарға, олимпиадаларға мақалаларын шығару.	Өз қаражатымен
22	Түлектердің жұмысқа орналасуына тұрақты мониторинг жүргізу	2027-2028 жж.	Кафедра меңгерушісі, кафедрасының, жұмыспен қамту және тәжірибе бөлімі, ПОҚ.	Түлектерді жұмысқа орналастыру. Түлектердің қоғамдық және мемлекеттік кәсіпорындар ұйымдастырған Бос орындар жәрмеңкесіне қатысуы.	Өз қаражатымен

7. ББ дамыту жоспарын іске асыру тетігі

6B01704 «Қазақ тілі мен әдебиеті және түрік тілі» білім беру бағдарламасы бойынша оқитын студенттер санын арттыру бойынша мақсатты жұмыс жүргізу. ПОҚ және кафедра қызметкерлері сапалы білім беру бағдарламасын жүзеге асыру үшін жыл сайын жұмыс берушілердің тікелей қатысуымен элективті пәндер каталогын әзірлейді. Оқу үрдісіне кафедраның ПОҚ ғылыми жұмыстары мен оқытудың жаңа инновациялық технологияларын енгізу жүзеге асырылуда. Білім берудің барлық салалары мен әлеуметтік – психологиялық қызметтердің жұмыс берушілерін тарта отырып, жыл сайынғы «түлектер жәрмеңкесін» ұйымдастыру және өткізу арқылы білім беру бағдарламасының жұмысқа орналасқан түлектерінің жоғары үлесін қамтамасыз ету.

8. ББ дамыту жоспарын іске асырудың әлеуметтік-экономикалық тиімділігін бағалау

6B01704 «Қазақ тілі мен әдебиеті және түрік тілі» ББ іске асыру білім беру сапасын арттыруға қол жеткізуге мүмкіндік береді және білім алушылардың халықаралық деңгейдегі білімге қол жеткізуін қамтамасыз етеді. Кәсіби құзыреттер Дублин дескрипторларына және жұмыс берушілердің сұраныстарына сәйкес әзірленген білім беру бағдарламалары шеңберінде қалыптастырылатын болады. ББ дамыту жоспарын іске асырудың әлеуметтік-экономикалық әсері бар:

- жас мамандарға деген сұранысты арттырып, түлектердің жұмысқа орналасу пайызын арттырады;
- мемлекеттің білім, ғылым және өндірістің үштұғырлылық тұжырымдамасына сәйкес, дуалды білім беру жүйесі бойынша пәндерді енгізу және оқытуды ұлғайту түлектерге практикалық тәжірибе алуға мүмкіндік береді, бұл жұмысқа орналасу кезінде маңызды фактор болып табылады;
- шет тілін білетін отандық мамандар санының артуы түлектердің жұмысқа орналасу үлесін арттырып, түлектердің бәсекеге қабілеттілігін арттырады;
- бейінді ЖОО, колледждер, ГЗИ және ұйымдар үшін жоғары білікті ғылыми-педагогикалық кадрлар даярлауға мүмкіндік береді;
- шығарушы кафедра қызметінің тиімділігі мен нәтижелілігін арттырады;
- білім беру жүйесінің оқу үдерісіне ғылыми зерттеулердің нәтижелері мен кафедра ғалымдарының ұсынымдарын енгізу бойынша жұмыс жандандырылады;
- жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беруді дамыту және тұтастай алғанда мемлекетті дамыту жөніндегі мемлекеттік бағдарламалардың негізгі бағыттары іске асырылатын болады.

9. Оқыту деңгейлері бойынша ББ түлегінің моделі

Білім беру бағдарламасының түлектері меңгеруі тиіс негізгі құзыреттер:

- Қоғамда болып жатқан әлеуметтік, экономикалық құбылыстар мен үдерістерді бағалайды, Қазақстанның тарихи дамуының негізгі кезеңдерін, заңдылықтарын және өзіндік ерекшелігін терең түсінеді, ғылымда бар концепция, теория мен бағыттарға сыни тұрғыдан талдау жасайды;
- Түрік тілінің тарихы, оның қалыптасуы мен даму ерекшеліктері туралы білімдерін көрсетеді; түрік тілінің фонетикалық, грамматикалық құрылысын, лексикалық құрамын оқып меңгеру арқылы түрік тілінде ауызша және жазбаша түрде еркін қарым-қатынас жасайды;
- Қазіргі қоғамдағы этикалық нормаларды меңгереді, экологиялық мәселелерді талдайды, құқықтық сауаттылықтың маңызын түсінеді, дене шынықтыру әдістері мен құралдары арқылы толыққанды әлеуметтік және кәсіби қызметті қамтамасыз ету үшін салауатты өмір салтын ұстанады;
- Қазақ әдебиеттану ғылымының тарихы мен теориясын терең меңгереді, оның жанрын, жаңа бағыттарын, бұрынғы және қазіргі таңдағы өзекті проблемаларын таниды, оларға ғылыми принцип негізінде талдау жасайды;
- Қазіргі түрік әдебиеті мен фольклорының қалыптасу және даму кезеңдері туралы білімін көрсетеді, қазіргі түрік әдебиетіне тән басым әдеби бағыттарды бағалайды, әлемдік әдеби даму процесіндегі түрік әдебиетінің орнын анықтайды;
- Қазақ тілін, әдебиеті мен түрік тілін оқытудың инновациялық әдістерін меңгереді, кәсіби қызметінде ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың әр алуан түрлерін қолданады;
- Түрік тілінде түрлі тақырыпта диалог құрады, әр алуан жанрдағы күрделі мәтіндермен жұмыс жасайды және түрік тілінің грамматикалық ережелерін қолдана отырып, оларды қазақ тіліне еркін аудара алады;

- Мемлекеттік, орыс және шет тілдерінде тұлғааралық әлеуметтік және кәсіби қарым-қатынас жасау қабілеттерін дамытады, ауызша және жазбаша түрде қарым-қатынас жасай біледі, грамматикалық ережелерді сауатты қолдана алады;
- Академиялық жазылым дағдыларын меңгере отырып зерттеу жұмыстарын жүргізеді, ғылыми мәтін құрастыруды, дереккөздермен, ақпараттар легімен жұмыс жасауды, ақпаратты сыни тұрғыдан бағалауды, кәсіби мәтіндік құжаттар әзірлеуді, академиялық адалдық қағидаттарын сақтауды біледі;
- Тіл білімінің тарихи мен теориялық мәселелерін түсінеді: фонетика, морфология, лексика, синтаксис, стилистика және қазіргі заманғы жаңа бағыттар бойынша білімдерді игереді, қазақ жазуының тарихын, орфографиясы мен пунктуациялық негіздерін біледі.
- Білім алушылардың ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, сабақ жоспарларын жасайды, оқытудың тиісті әдістемелері мен бағалау құралдарын анықтайды, оқушылардың жас және жеке даму заңдылықтарын біледі, оқу-тәрбие жұмысын жоспарлайды және жүргізеді, педагогикалық ұжымдағы қарым-қатынастарды ұйымдастыру мен басқаруда педагогикалық менеджмент дағдыларын пайдаланады.
- Психологияның, педагогиканың негізгі категорияларын, теориялық мәселелерін зерттейді, олардың негізгі тұжырымдамаларын қоғамның жалпы проблемаларымен, өмірдегі жағдайлармен байланыстырады, оқу-тәрбие жұмысындағы инклюзивтік білім беру ерекшеліктерін біледі.

Кафедра меңгерушісі _____

(қолы)

Ажғалиев М.Қ.

(аты-жөні)

Жұмыс берушілер:

Орал қаласы, № 19 ОЖББМ директоры _____

Даулетов Т.Р.

Орал қаласы Орал гуманитарлық
колледжінің директоры _____

Габдуллина З.М.

БҚО дарынды балаларға арналған
мамандандырылған
«Білім-инновация» мектеп-лицей-интернаты
КММ директоры _____

Джунусходжаев У.Х.

Білім алушы: _____

(қолы)

(аты-жөні)

Маман-практик: _____

(лауазымы)

(қолы, мөрі)

(Ф.И.О.)